

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

โครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ

โดย

นายสัญญาลักษณ์ ศิรินาม

สิงหาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือในช่วงปี พ.ศ. 2531-2540 2) ศึกษาสัดส่วนระหว่างการระดมเงินออมและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ และ 3) พยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและสินเชื่อในอีก 5 ปีข้างหน้า โดย 2 วัตถุประสงค์แรกจะทำการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งจะนำข้อมูลทุติยภูมิขึ้นมาพิจารณาสนับสนุน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ 3 จะทำการพยากรณ์โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์แบบต่าง ๆ ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินออมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น แต่หลังจากนั้นอัตราการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทของเงินออมนั้น เงินฝากประจำมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด รองลงมาคือเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวันตามลำดับทางด้านสัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภทนั้น เงินฝากประจำเป็นเงินฝากที่มีสัดส่วนมากที่สุดและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ในขณะที่เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวันมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อย ๆ สำหรับอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินออมในภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัวที่สูงกว่าภาคเหนือตอนล่างโดยในเขตอำเภอรอบนอกจะมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่า

เขตอำเภอเมือง สำหรับภาคเหนือตอนบนส่วนในภาคเหนือตอนล่างไม่มีความแตกต่างระหว่าง
อำเภอรอบนอกและอำเภอเมือง

อัตราการขยายตัวของปริมาณสินเชื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณ
เงินออม คือมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 และเริ่มมีอัตราการขยายตัว
เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลงหลังจากปี พ.ศ. 2533 โดยเฉพาะในปี 2540 อัตราการขยายตัว
ของปริมาณสินเชื่อเริ่มที่จะลดลงเป็นปีแรก สำหรับอัตราการขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือ
ตอนบนมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะในเขตอำเภอ
รอบนอก แต่การเพิ่มของสินเชื่อในภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มที่ชะลอตัวลงมากกว่า
ภาคเหนือตอนล่าง ในด้านประเภทการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อ
ประเภทมีระยะเวลาที่แน่นอนมากขึ้น จึงทำให้สัดส่วนของสินเชื่อประเภทเบิกเกินบัญชีลดลง
อย่างรวดเร็ว ในขณะที่สินเชื่อประเภทให้กู้และประเภทตัวเงินและอื่น ๆ มีสัดส่วนเพิ่ม
สูงขึ้น ส่วนประเภทธุรกรรมที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูง ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการ
ก่อสร้าง การบริการ และการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล สำหรับประเภทธุรกรรมที่ได้รับใน
สัดส่วนสูงที่สุดคือสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม

สำหรับสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมนั้นแสดงให้เห็นว่า ธนาคาร
พาณิชย์มีบทบาทในการระดมเงินออมมากกว่าการให้กู้ยืมภายในท้องถิ่นในช่วงปี พ.ศ. 2531-
2536 แต่ภายหลังจากปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมาปริมาณเงินให้สินเชื่อเริ่มมีจำนวนมากกว่า
ปริมาณเงินออม แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์เริ่มให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น
แต่ในบางจังหวัดสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมยังอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง

ในส่วนของการพยากรณ์จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินออม และ
สินเชื่อในช่วง 5 ปีข้างหน้า นั้น เทคนิคการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มข้อมูลนี้ที่สุดคือ
เทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง โดยผลการพยากรณ์ของทั้งสามหัวข้อ
เป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัว

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration

STRUCTURE OF SAVINGS AND CREDITS OF COMMERCIAL BANKS IN THE NORTHERN PART OF THAILAND

By

SANYALAK SIRINAM

AUGUST 1998

Chairman: Assistant Professor Buncha Triwittayakun

Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and
Marketing, Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were 1) to investigate the structure of savings and credits of commercial banks in the northern part of Thailand during the years 1988-1997; 2) to study the ratio of savings to credit amounts of the commercial banks; 3) to predict the trends of the number of bank branches, and amounts of savings and credits within the next five years. To accomplish the first two objectives, the research was conducted in a descriptive way, using relevant secondary data for supportive consideration, while the third objective was achieved through different prediction techniques resulting in minimum errors.

The results showed that the expansion of savings amounts was increased every year. The expansion rate was found to increase between 1988 and 1990, and to fall after this period. When considering the types of savings, the fixed deposits had the highest expansion rate, followed by account deposits. Also, the fixed deposits had the highest proportion and annually increasing trends while the savings and current account deposits had declining trends. The expansion rate of savings amounts in the upper North was greater than that in the lower North. The expansion rate of the rural districts was found to be higher than that of the Muang

(urban) districts in the upper North but no difference was found in such rate among districts in the lower North.

The expansion rate of credits was in the same direction as the saving rate i.e. it was at an increasing rate during 1988–1990, and slowed down after 1990, especially in 1997 when the expansion rate of the credits started to decline. The expansion rate of credits in the upper North was higher than that in the lower North particularly in the rural districts, but the expansion rate of credits in the upper North tended to be delayed than that in the lower North. In terms of credit types, commercial banks had a tendency to provide more credits with fixed time, resulting in the rapidly reducing proportion of overdraft. Meanwhile, loans and monetary tickets had increasing proportions. The credit businesses that had a high rate of growth were credits for construction, services and personal consumption. The type of business that shared the highest rate of credit amounts was the credits for commerce.

The study on the proportion of credits and savings showed that commercial banks played a greater role in savings than in being local sources of credits during 1988–1993. But since 1994, the amounts of credits have started to be greater than the amount of savings, indicating that the commercial banks tended to place more emphasis on local economy. However, the proportion of credits and savings in some provinces was still low, particularly in the lower North.

Concerning the prediction of the number of commercial banks' branches, savings and credit amounts in the next 5 years, it was found that the prediction model most suitable for these sets of data was in the form of parabola curve of the second order. The predicted results of the three factors were in similar trends that were characterized by the retarding rate of expansion.